

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра педагогіки вищої школи

С. О. Омельченко

«27» червня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОФЕСІЙНИЙ ІМІДЖ ВЧИТЕЛЯ**

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта
(шифр і назва спеціальності)

**предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література
(англійська))**

**за освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Мова і література (англійська))**
(назва програми)

мова навчання _____ українська _____

Розробники:

Коркішко О.Г. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Коркішко А.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Фатальчук С.Д. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Панасенко Е.А. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри практичної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 14 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Керівник групи забезпечення Глущенко В.А.
(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» червня 2022 р.

протокол № 9

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 1,5 самостійної роботи здобувача – 5	16 год.	6 год.
	Практичні	
	14 год.	4 год.
	Самостійна робота	
	60 год.	80 год.
	Вид контролю: залік	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Професійний імідж вчителя» є: формування здатності до виконання професійних завдань освітнього та інноваційного характеру в закладах освіти України, іміджової компетентності педагога; оволодіння системою наукових понять педагогічної іміджології, набуття практичних навичок ефективного іміджування в системі освіти; оволодіння технологією формування позитивного професійного іміджу педагога.

2. МАТРИЦЯ

**компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю
з навчальної дисципліни «Професійний імідж вчителя»**

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК-2. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК-4. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності.</p> <p>ЗК-5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії, працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК-7. Здатність розробляти та управляти проєктами, реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію, застосовувати принципи освітньої самоорганізації.</p> <p>ЗК-8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність застосовувати softskills у практичних ситуаціях.</p> <p>СК-2. Здатність застосовувати інноваційні освітні технології та методики навчання з предметної спеціальності (на рівні профільної середньої освіти) у</p>	<p>ПРН-03. Застосовувати методики та інноваційні освітні технології у професійній діяльності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.</p> <p>ПРН-04. Організовувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.</p> <p>ПРН-05. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати роботу інклюзивного класу.</p> <p>ПРН-06. Моделювати, створювати та</p>	<p>словесний метод (дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними</p>	<p>спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, оцінювання самостійної роботи (огляд фахової літератури, доповідь, презентація; міні-гімн, бліц-презентація; есе; створення ментальної карти), залік.</p>

<p>стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.</p> <p>СК-3. Здатність організувати й управляти освітніми та робочими процесами в середній освіті, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців.</p> <p>СК-4. Здатність враховувати різноманітність індивідуальних особистостей здобувачів середньої освіти та взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та підтримки (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).</p> <p>СК-5. Здатність моделювати, проєктувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність у системі середньої освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.</p> <p>СК-6. Здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою.</p>	<p>підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище в закладі загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН-07. Планувати, організувати і здійснювати науково-педагогічні (експериментальні) дослідження у сфері середньої освіти на засадах академічної доброчесності; аналізувати, узагальнювати і презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію.</p> <p>ПРН-08. Складати програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.</p> <p>ПРН-09. Розвивати у здобувачів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності, самооцінювання та взаємооцінювання результативності.</p>	<p>технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні тощо); самостійна робота (розв'язання завдань).</p>	
--	--	--	--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л.	пр.	лаб	с.р.		л.	пр.	лаб	с.р.
Тема 1. Історія становлення та розвитку феномену «імідж».	7	2			5	7				7
Тема 2. Особливості формування іміджу фахівця в сучасних умовах.	7	2			5	10	2			8
Тема 3. Педагогічна іміджелогія як галузь знань	7	2			5	7				7
Тема 4. Технології іміджування.	11	2	2		7	12	2			10
Тема 5. Мистецтво створення персонального іміджу. Професійний імідж педагога	18	2	4		12	16		2		14
Тема 6 Імідж і кодекс зовнішнього вигляду педагога загальноосвітнього навчального закладу.	11	2	2		7	10				10
Тема 7. Майстерність педагогічного спілкування	18	2	4		12	12	2			10
Тема 8. Імідж і етикет сучасного педагога. Академічна доброчесність в освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти.	11	2	2		7	16		2		14
Усього годин	90	16	14		60	90	6	4		80

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заоч.
1	Історія становлення та розвитку феномену «імідж».	2	
2	Особливості формування іміджу фахівця в сучасних	2	2

	умовах.		
3	Педагогічна іміджологія як галузь знань	2	
4	Технології іміджування.	2	2
5	Мистецтво створення персонального іміджу. Професійний імідж педагога	2	
6	Імідж і кодекс зовнішнього вигляду педагога загальноосвітнього навчального закладу	2	
7	Майстерність педагогічного спілкування	2	2
8	Імідж і етикет сучасного педагога. Академічна добросесність в освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти.	2	
	Разом	16	6

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заоч.
1	Технології формування іміджу фахівця.	2	
2	Професійний імідж сучасного педагога	4	
3	Вимоги до професійного іміджу сучасного педагога	2	
4	Комунікація у побудові професійного іміджу сучасного педагога	4	2
5	Педагогічний імідж та етика у суб'єкт-суб'єктній взаємодії	2	2
	Разом	14	4

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заоч.
1	Імідж як історико-культурний феномен	5	7
2	Професійний імідж фахівців різних галузей. Інші види іміджу	5	8
3	Іміджологія як наука і практична діяльність	5	7
4	Розробка та застосування стратегій формування іміджу	7	10
5	Механізми впливу в процесі формування іміджу	12	14
6	Персональна іміджологія	7	10
7	Педагогічне спілкування та педагогічна майстерність. Проблема педагогічної майстерності вчителя в умовах інклюзивної освіти.	12	10
8	Особливості етичної поведінки сучасного педагога	7	14
	Разом	60	80

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу.

На останньому аудиторному занятті викладач оголошує здобувачам відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час практичних занять та за виконану самостійну роботу. Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання заліку):

на оцінку «**зараховано**» (**60-100 балів**) заслуговує здобувач вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів протягом семестру;

оцінка «**не зараховано**» (**0-59 балів**) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

Розподіл балів із дисципліни

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю
(денна форма навчання)**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5			7	5
Т 2	1	0,5			7	5
Т 3	1	0,5			7	5
Т 4	1	0,5	3	1	10	6
Т 5	1	0,5	6	2	10	7
Т 6	1	0,5	3	1	10	7
Т 7	1	0,5	6	2	10	7
Т 8	1	0,5	3	1	10	7
Разом	8	4	21	7	71	49

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1					9	5
Т 2	1	0,5			11	6,5
Т 3					9	5
Т 4	1	0,5			12	8
Т 5			3	1	13	8
Т 6					12	8
Т 7	1	0,5			13	8
Т 8			3	1	12	8
Разом	3	1,5	6	2	91	56,5

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Діагностика результатів навчання включає диференційований та об'єктивний облік результатів освітньої діяльності здобувачів і включає наступні блоки:

– контроль засвоєння теоретичних знань (усне опитування, обговорення проблемних питань, виконання аудиторних робіт на практичних заняттях тощо);

– контроль самостійної роботи здобувачів (огляд фахової літератури, доповідь, презентація; міні-гімн, бліц-презентація; есе; створення ментальної карти).

7. Рекомендована література

Основна

1. Зусін В.Я. Етика і етикет ділового спілкування. *Навчальний посібник, 4-е вид., перероб. та доп.* Маріуполь: ПДТУ, 2019. 206 с. URL : <http://umm.pstu.edu/handle/123456789/18013>

2. Коркішко О.Г., Коркішко А.В. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Професійний імідж вчителя» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 014 Середня освіта (Мова та література (англійська)) денної та заочної форми навчання. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2022. 120 с.
3. Коркішко А.В. Педагогічні умови формування професійного іміджу майбутніх магістрів педагогіки вищої школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Слов'янськ, 2018. 357 с.
4. Серман Л.І. Педагогічні умови формування професійного іміджу у майбутнього вчителя іноземних мов: дис. канд. пед. наук: 13.00.04/ Рівненський державний гуманітарний університет. Київ, 2020. 250 с. URL: https://www.rshu.edu.ua/images/afto/disert_serman_li2.pdf
5. Холковська І.Л., Волошина О.В, Губіна С.І. Основи педагогічної майстерності : практикум. Вінниця : «Твори», 2019. 240 с

Допоміжна

1. Алфімов В.М., Бондаренко В.І., Фатальчук С.Д. Формування професійного іміджу вчителя трудового навчання і технологій: навчально-методичний посібник. *Рекомендовано до друку вченою радою Донбаського державного педагогічного університету (протокол №4 від 28.11.2019 р.)*. Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І., 2019. 199с.
2. Апостол, О.В. Професійний імідж викладачів закладів вищої освіти як проблема педагогічної теорії та практики. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : зб. наук. праць*. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. Вип. 72 (т.1) С. 27–31.
3. Йохансен Б. Нові навички лідера. Київ: Network TwentyOne Ukraine, 2018, 160 с.
4. Кувачов В.П., Чорна Т.С., Мітков В.Б. Імідж викладача, як фактор мотивації студентів. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: збірник науково-методичних праць*. Мелітополь: ТДАТУ, 2019. Вип. 22. С. 216-225.
5. Коркішко О., Соснова І. Використання ресурсу альтернативної освіти в позааудиторний час як педагогічна умова формування професійного іміджу майбутнього викладача закладу вищої освіти. Гуманізація навчально-виховного процесу: збірник наукових праць / За заг. ред. доктора пед. наук, проф. С.А.Саяпіної. Краматорськ: Вид-во ЦТРІ «Друкарський дім», 2022. № 1 (101). С. 24–33.
6. Лугова В.М. Напрями удосконалення іміджу викладача закладу вищої освіти. *Молодий вчений*. 2020. №3. С. 399–404.

7. Лугова В.М. Формування професійного іміджу викладача в закладах вищої освіти. *Адаптивне управління: теорія і практика : електронне наукове фахове видання. Сер. Педагогіка*. 2019. Т. 6, № 11. URL :<https://amtp.org.ua/index.php/journal/issue/view/14>.
8. Плачинда, Т.С. Іміджвикладача закладу вищої освіти. *International Journal of Education and Science*, 2019, 2(4), 28. doi:10.26697/ijes.2019.4.15
9. Федірчик Т., Нікула Н. Система формування професійно-педагогічного іміджу майбутніх викладачів вищої школи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2018, №10 (84). С 226–237.

8. Інформаційні ресурси

1. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років: проєкт. URL:<http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/>
2. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 р. (зі змінами № 2471-IX від 28.07.2022р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Про освіту: Закон України № 38-39 від 05.09.2017 р. (зі змінами № 2471-IX від 28.07.2022р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Професійний імідж вчителя» URL:
<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/>